

ИНФОРМАЦИЯ

Относно

ВИСОКОПАТОГЕННА ИНФЛУЕНЦА А ПО ПТИЦИТЕ В ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ЕВРОПА

Резюме

Ветеринарните власти в **Обединеното кралство и Европа** продължават да съобщават за нови случаи и огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците (ВПИП) H5 и през декември 2021 г. От началото на декември има общо 24 потвърдени огнища в Обединеното кралство на ВПИП H5N1 при домашни птици или птици, отглеждани в затворени помещения, като седем от тях са в задни дворове (или птици, отглеждани в затворени помещения) и 17 в търговски птицеферми.

Според Световната организация за здраве на животните (ОИЕ) до средата на декември 2021 г. има голям брой доклади за ВПИП H5 в **Северна Европа**. До 13 декември **Белгия, Франция Германия, Унгария, Ирландия, Чехия, Полша и Русия** съобщиха за появата на нови огнища на ВПИП H5N1 при домашни птици. През същия период **Ирландия** потвърди огнища при домашни птици в близост до границата между южната и северната част на Ирландия, в градовете Арма и Монахан, също и в близост до границата с Каван и Ферманагх. До момента Ирландия е докладвала и за 50 случая на ВПИП H5N1 при диви птици.

В **Южна Европа** са докладвани нови огнища на ВПИП H5/H5N1 при пуйки, бройлери и кокошки носачки в Северна **Италия**.

България също е докладвала за ВПИП H5 в пет стопанства, включително в две големи търговски ферми за домашни птици.

Продължават да се докладват случаи на ВПИП H5N1 при диви птици в северозападна **Германия**, крайбрежните райони на **Нидерландия, Люксембург, Дания**

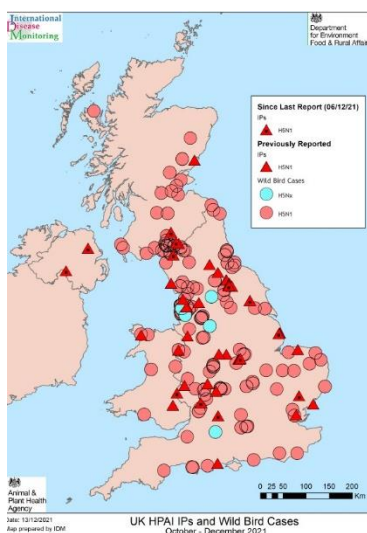
и Швеция. Гърция и Португалия също съобщават за първи случаи на ВПИП Н5 за този сезон.

Оценка на ситуацията

➤ Обединеното кралство

Първото откриване на вируса на ВПИП Н5N1 през този сезон е при спасени лебеди и домашни птици, отглеждани в затворени помещения в убежище на лебеди в Уорчестър (Англия) на 15 октомври. Оттогава има още 31 потвърдени случаи на ВПИП Н5N1 (карта 1), (таблица 1).

Последните три нови огнища в Обединеното кралство на ВПИП Н5N1, след 6 декември са в помещения с нетърговска цел, които не са домашни птици, включително и две стопанства „заден двор“ (в Англия и Шотландия) и парк за пернат дивеч (Англия). Има и 12 нови доклада за ВПИП Н5N1 при домашни птици, по едно в Кумбрия, Херефордшир, Суфолк и Дарбишър, по две в Йоркшир и Лестършир и три в Дъмфрис и Лънкълншир.

Карта 1. Огнища и случаи (според OIE) на ВПИП Н5 при домашни птици, птици отглеждани в затворени помещения и диви птици във Великобритания за периода октомври – 13 декември 2021 г.

Северна Ирландия съобщава за ВПИП Н5N1 в две търговски ферми с домашни птици с капацитет приблизително 14 000 птици, близо до Маркетхил (Армаг) и приблизително 22 000 птици в Коагх (Тайроун).

Предвид честотата на случаите при диви птици с ВПИП Н5N1 в **Северозападна Европа**, в това число и Великобритания, популациите на **домашни птици и птици, отглеждани в затворени помещения**, продължават да бъдат подложени на повишен инфекциозен натиск, особено когато биологичната сигурност е занижена. Дори когато биосигурността е завишена, големият натиск от заразяване от **диви птици** ще подчертае всички съществуващи слабости на системите за биосигурност и тяхната ефективност. Съобщава се за все повече огнища при домашни птици в **Полша, Германия и Нидерландия**, отколкото случаите при диви птици.

Трябва да се отбележи, че тенденциите при случаите на **диви птици в Европа** ще бъдат по-маловажни като прогнозни за Обединеното кралство, с напредването на сезона до януари и пролетта, тъй като повечето от птиците, които ще мигрират, вероятно вече ще са го направили. Въпреки че повечето от дивите водолюбивы птици към момента са във Великобритания, като цяло има изоставане в огнищата при домашни птици преди достигането на пика.

Таблица 1: Огнища на ВПИП H5N1 при домашни птици и птици, отглеждани в затворени помещения във Великобритания за периода 1 октомври – 13 декември 2021 г.

Дата на потвърждение на ВПИП H5N1	Местоположение, Област	Описание
27 октомври	близо до Уайчонан, Уорчестер	Спасени диви лебеди (възрастни и млади), спасени и отглеждани в затворени помещения гъски, патици и пилета.
2 ноември	близо до Чирк, Чешир	Пилета в заден двор
4 ноември	близо до Арброут, Ангъс	Смесено стадо от 16 пилета, 20 токачки и 12 патици.
8 ноември	близо до Алчестър, Бидфорд	Малко стадо от 31 пуйки и 19 пилета
11 ноември	близо до Кърби Крос, Есекс	Малко стадо от смесени гъски, пилета, токачки
12 ноември	близо до Престън, Ланкашир	Търговски ферми за пуйки
13 ноември	близо до Норталертон, Северен Йоркшир	Свободно отглеждани кокошки носачки с търговска цел
16 ноември	близо до Престън, Ланкашир	Пилета в заден двор
17 ноември	близо до Уилингтън, Дербишир	Пуйки в търговски ферми
19 ноември	близо до Покесдаун, Борнмут	Патици в заден двор
19 ноември	близо до Сайлекрофт, Камбрия	Свободно отглеждани кокошки носачки с търговска цел
21 ноември	близо до Мулдсуърт, Честър	Пуйки в търговски ферми
21 ноември	близо до Северен Фамбридж, Есекс	Малко стадо от смесени птици – гъски, пилета, патици
21 ноември	близо до Холкхам, Норфолк	Малко смесено стадо от пилета и пуйки
21 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Пуйки в търговски ферми
25 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Свободно отглеждане на кокошки носачки с търговска цел
25 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Пуйки в търговски ферми
26 ноември	близо до Лъфбъроу, Лестършир	Свободно отглеждане на кокошки носачки с търговска цел
26 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Пуйки в търговски ферми
27 ноември	близо до Блекпул, Ланкашир	Смесени декоративни птици
26 ноември	близо до Ангълси, Уелс	Хоби ферма в заден двор
26 ноември	близо до Клитерой, Ланкашир	Смесени птици, отглеждани в затворени помещения
28 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Хоби ферма в заден двор
29 ноември	близо до Търск, Йоркшир	Пуйки в търговски ферми
1 декември	Лестършир	Свободно отглеждане на кокошки носачки с търговска цел
2 декември	близо до Търск, Йоркшир	Свободно отглеждане на кокошки носачки с търговска цел
2 декември	Стафордшир	Хоби ферма в заден двор
2 декември	Херефордшир	Търговска ферма за бройлери
4 декември	Дъмфрис	Кокошки носачки с търговска цел
4 декември	Поуис	Смесени птици, отглеждани в затворени помещения
4 декември	Йоркшир	Пуйки в заден двор
4 декември	Глостършир	Парк за пернат дивеч
4 декември	Йоркшир	Кокошки носачки с търговска цел
6 декември	Лестършир	Кокошки носачки с търговска цел
7 декември	Лестършир	Кокошки носачки с търговска цел
7 декември	близо до Поклингтън, Източен Йоркшир	Патици с търговска цел
8 декември	близо до Съдбъри, Южен Съфолк	Кокошки носачки с търговска цел

8 декември	близо до Търск, Западен Йоркшир	Пуйки с търговска цел
9 декември	Кумбрия	Кокошки носачки с търговска цел
9 декември	Дъмфрис	Различни видове в заден двор
10 декември	близо до Мофат, Дъмфрисшир	Различни видове в заден двор
10 декември	близо до Хайтуорт, Уилтшир	Пуйки с търговска цел
10 декември	близо до Клифорт, Херефордшър	Пуйки с търговска цел
11 декември	близо до Уошингтън, Съндърланд	Различни диви водоплаващи
11 декември	близо до Алфорд, Линкълншир	Кокошки носачки с търговска цел
11 декември	близо до Уилингтън, Дарбишър	Различни видове домашни птици
12 декември	близо до Алфорд, Лънкълншир	Кокошки носачки с търговска цел
12 декември	близо до Алфорд, Лънкълншир	Кокошки носачки с търговска цел

За периода 6 – 13 декември 2021 г. са открити случаи на ВПИП Н5 в 28 места за локализация на диви птици в Обединеното кралство, което доведе до общо 96 отделни места, положителни при диви птици, включващи 23 отделни вида птици в 54 отделни области (таблица 2). Има пет случая при които е идентифициран генотип Н5, но типът на неврамнидазния ген (N), все още не е.

Таблица 2. Видове диви птици във Великобритания с положителни проби за ВПИП Н5 до 13 декември 2021 г.

Област и вид	Общ брой на тестваните положителни птици	Област и вид	Общ брой на тестваните положителни птици
Англия	270	Уелс	11
Канадска гъска	28	Канадска гъска	2
Сива гъска	18	Обикновен мишелов	1
Ням лебед	143	Сребриста чайка	1
Сокол скитник	2	Ням лебед	2
Късоклюна гъска	10	Фазан	5
Неуточнен лебед	10	Шотландия	39
Неуточнена гъска	9	Сива гъска	9
Поен лебед	18	Ветрушка	1
Обикновен мишелов	5	Ням лебед	7
Фазан	5	Късоклюна гъска	1
Свирци	2	Лебед	1
Чайка	1	Неопределена гъска	4
Голям гмурец	1	Поен лебед	4
Белобуза гъска	8	Обикновен мишелов	2
Зеленоглава патица	2	Чайка	1
Вигеон	1	Белобуза гъска	8
Речна чайка	3	Неопределена патица	1
Черен лебед	1	Морски орел	1
Ветрушка	1	Неидентифициран лебед	3
Чучулига	1	Общо	320

➤ Европа

Общият брой на огнищата и случаи на ВПИП Н5 при домашни и диви птици в Европа е представен в таблица 3. Това е бързо променяща се картина, като ОИЕ ежедневно предоставя нови доклади за заболяванията. Докладваните данни в таблицата са от платформата WAHIS на ОИЕ.

Таблица 3. Огнища и случаи на ВПИП Н5 при домашни птици и диви птици за периода 1 октомври – 13 декември 2021 г. в Европа (с изключение на Обединеното кралство, според OIE)

Държава	Н5 диви птици	Н5 домашни птици	Н5N1 диви птици	Н5N1 домашни птици	Н5N8 диви птици	Н5N8 домашни птици	Н5N2 диви птици	Общо
Австрия			3					3
Белгия	2		10					14
Босна и Херцеговина			2					2
България		5						5
Хърватия				1				1
Чехия			8	1				9
Дания		1	22					23
Естония			6		2	1		9
Финландия			9		2			11
Франция			10	4				14
Германия			305	26				331
Гърция			1					1
Унгария			2	31				33
Ирландия			52	4				56
Италия			8	187				195
Нидерландия			54	8	2			64
Норвегия			2	2				4
Полша			3	35				38
Португалия			1					1
Румъния			3					3
Русия	32	8	10	1				51
Сърбия и Черна гора			3		3		1	7
Словакия			12		1			13
Швеция			11		1			12
Швейцария			1					1
Украйна	2							2

Към 13 декември 2021 г. ВПИК Н5 е регистрирана в 15 европейски държави. Общият брой на страните от ЕС, засегнати през този сезон е 26 (според IZSVe).

Белгия докладва за случаи при диви птици – белочела гъска (*Anser albifrons*), бял ангъч (*Tadorna tadorna*), египетска гъска (*Alopochen aegyptiaca*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), както и за две огнища в птицеферми, отглеждащи пилета.

Чехия докладва за още едно огнище при домашни птици при гъски за разплод със засегнати приблизително 600 птици. Гъските не са показали клинични признаци, но са взети проби като част от програмата за надзора. Други две стопанства (тип лични стопанства) също са положителни за ВПИП Н5N1, с приблизителен капацитет 100 птици във всеки обект. Освен това са открити осем мъртви диви чапли на две различни места в района на Hermanicky rybnik.

Естония докладва за три случая при диви птици, разпространени в крайбрежните райони. Касае се за ням лебед (*Cygnus olor*), голяма черногърба чайка (*Larus marinus*), сребриста чайка (*Larus argentatus*) и голяма белочела гъска (*Anser albifrons*).

Франция докладва за още огнища на ВПИП Н5N1. Първият случай е при дива сива гъска (*Anser anser*), уловена чрез пасивен надзор във влажна зона в област Virieux, която се смята с висока степен на риск от вируси на Инфлуенца А по птиците. Второто огнище е при гъски, отглеждани в малко частно езеро в района на Languidic. Има и седем случаи при неми лебеди, бели чапли и сиви гъски, които са разположени в източната

част на страната, близо до Люксембург и Женева. **Към 13 декември няма съобщения за огнища при домашни птици в югозападната част на страната.**

Германия е докладвала за 5 огнища на ВПИП H5N1 при домашни птици. Три са в търговски птицеферми и две в задни дворове.

Гърция съобщи за първия си случай на ВПИП H5N1 при див ням лебед, открит в началото на декември във влажна зона.

Унгария съобщи за още десет огнища на ВПИП H5N1 в птицеферми и в задни дворове, открити в края на ноември.

Ирландия докладва за още две огнища в близост до границата между Монахан и Амарг и вторично огнище в близост до границата с Каван и Ферманагх. От 22 ноември е в сила заповед за настаняване. Докладвани са 14 случая при диви птици – гъски, чайки, лебеди, свраки (*Pica pica*) и крещалец (*Rallus aquaticus*).

Люксембург докладва за още два нови случая при диви птици – при дива сива гъска (*Anser anser*) и една канадска гъска (*Branta canadensis*).

Нидерландия докладва за нови двадесет случая на ВПИП H5N1. Деветнадесет от тях са засегнали 32 диви птици на 19 места след 29 ноември: една зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), десет сиви гъски (*Anser anser*), една голяма синя чапла (*Ardea herodias*), една канадска гъска (*Branta canadensis*), една сивоглава чайка (*Chroicocephalus cirrocephalus*), една неидентифицирана врана (*Corvidae spp.*) и 18 неми лебеда (*Cygnus olor*). Докладвано е и за фазани, отглеждани в плен, намерени мъртви във влажна зона.

Полша докладва за 9 случая на ВПИП H5N1, всички открити в края на ноември и началото на декември, най-често при патици.

Словакия докладва за ВПИП H5N1 при 4 неми лебеда (*Cygnus olor*), намерени в област Ruzina, на две различни места.

Швеция е докладвала ВПИП H5N1 в хоби стадо, разположено в област Skivarv. Не са докладвани други случаи при диви птици. При домашните птици на 13 декември е потвърдено огнище при пуйки (6 000) в област Skåne.

България е докладвала за пет огнища на ВПИП H5 след 29 ноември 2021 г. В две от фермите са отглеждани под 100 птици, в две приблизително 700 птици, а в най-голямата ферма около 32 000 птици. В едно от огнищата се касае за ловно стопанство за отглеждане на фазани.

Хърватия е докладвала за два случая на H5N1 при диви птици, включително сива патица (*Anas strepera*) и ням лебед (*Cygnus olor*), които са от ноември 2021 г.

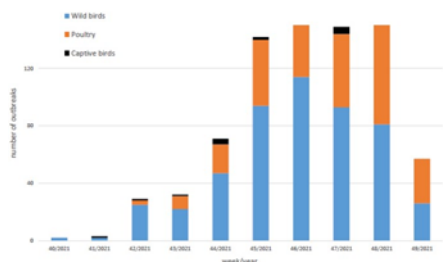
Португалия съобщи за първия си случай с огнище в заден двор от птици близо до Лисабон, открито в края на ноември.

Италия е докладвала за 103 огнища при домашни птици, включително пуйки за угояване и един случай при средиземноморска жълтонога чайка (*Larus michalhelis*). Повечето огнища са на север от Верона, и около Рим и Сан Марино, на изток от Триест.

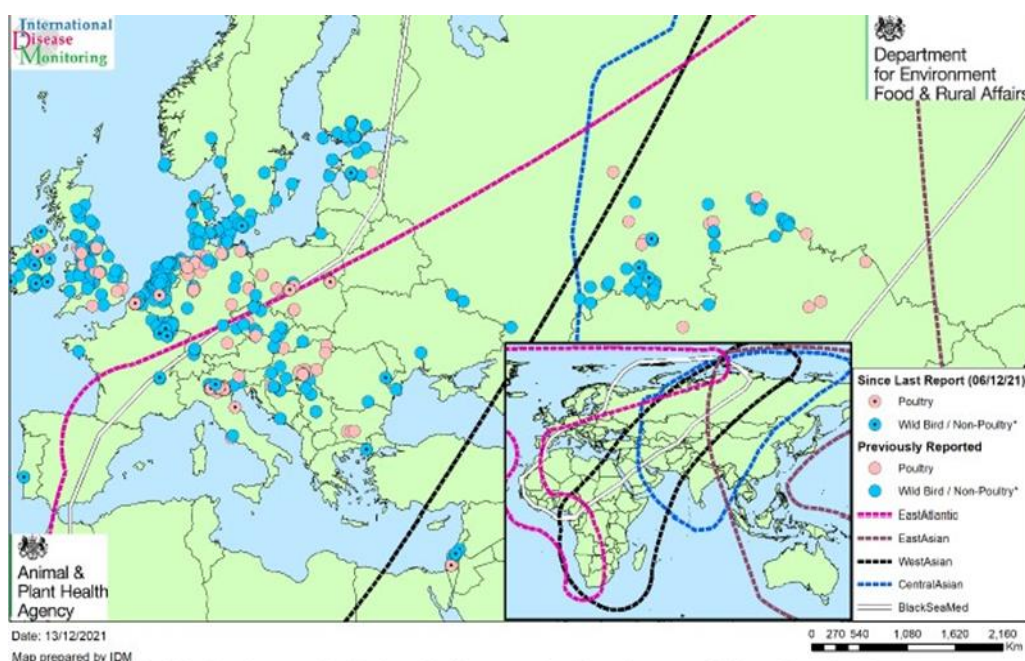
На фигура 1 е показан броят на докладите при домашни птици, диви птици и птици, отглеждани в затворени помещения по седмици според референтната лаборатория на ЕС (IZSVe, 2021a).

Броят на докладваните в Европа **случаи на диви птици** изглежда е достигнал своя пик. Подобна тенденция се наблюдаваше и през миналия сезон, случаите на диви птици достигат най-високата си стойност през седмица 47 – 160, седмица преди да започнат да спаднат до около 50 случая седмично през 51-та седмица.

Фигура 1. Брой на ВПИП в Европа по седмици за периода октомври 2021 – 10 декември 2021 г. (според IZSVe)

На карта 2 е показано разпределението на ВПИП Н5 при домашни птици, птици, отглеждани в затворени помещения и диви птици в Европа, докладвани пред ОИЕ за периода септември – 13 декември 2021 г. От картата се вижда, че колкото по-уязвими са мерките за биосигурност в промишлените ферми, толкова разпространението на ВПИП е по-голямо.

Карта 2. ВПИП при домашни птици, птици отглеждани в затворени помещения и диви птици за периода септември 2021 – 13 декември 2021 г. (според ОИЕ)
* Птици на миграция при прелетните птици

От тази карта е видно, че ситуацията с Високо патогенната Инфлуенца А в Европа в края на 2021 г. много наподобява тази от предишния сезон – 2020-2021 г., когато циркулираха няколко ВПИП от три генетични конфигурации (H5N8 от клейд 2.3.4.4В и още ВПИП вируси с антигенна характеристика H5N5, H5N3). Генотип H5N8 на Инфлуенца А бе доминантен и идентифициран във всички засегнати страни в Европа по това време.

В момента ВПИП H5N8 продължава да циркулира в Европа, но вече не е доминантен. Впрочем той не е напуснал континента Европа през летния сезон на 2021 г. Доминиращ ВПИП в момента е ВПИП H5N1, навлязъл през Казахстан и Русия чрез прелета от Азия в началото на септември 2021 г. Предстои да се установи неговият генетичен профил, патогенен и вирулентен потенциал. ВПИП H5N1 е установен и в

България. Този генотип не бе установяван от 2015 г., когато имаше ограничено разпространение при домашните птици у нас и засегна главно къдроглави пеликани (*Pelicanus crispus*), обитаващи бургаската езерна система и резервата Сребърна, край гр. Силистра.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Продължават да се докладват нови случаи на ВПИП Н5 при диви птици и огнища при домашни птици в Северна Европа, включително в Обединеното кралство и Република Ирландия. Общият брой на мигриращите диви водолюбиви птици (патици, гъски и някои видове лебеди) вероятно е достигнал пика в Обединеното кралство и по-голяма част от зимуващите водолюбиви птици вече са пристигнали в Обединеното кралство. Множество потвърдени случаи на ВПИП Н5 при диви птици (235 към 13 декември 2021 г.), сред които различни видове (включително местни непрелетни видове като грабливи птици и ням лебед) показва, че те са били изложени на инфекция във Великобритания. Освен това потенциалните свързващи видове, като чайки и грабливи птици са дали положителни резултати. **Очакват се още инфекции при диви птици с ВПИП Н5, включително при местни непрелетни видове и потенциалните свързващи видове. ВПИП Н5 ще продължи да циркулира, както сред възприемчиви мигриращи водни птици, така и при не мигриращите (синантропни) видове птици през следващите няколко месеца, като е вероятно да се наблюдават по-голям брой събития около местата за зимуване на водните птици. Поради това нивото на риска от ВПИП Н5 при диви птици се поддържа на равнище МНОГО ВИСОКО във Великобритания.**

Рискът от експозиция при домашни птици в цяла Великобритания се запазва на ниво **СРЕДНО** (с ниска степен на несигурност), където се прилага добра биосигурност, и при висока степен на биосигурност (с ниска неопределеност), където биологичната сигурност е неоптимална. При тази оценка се взема предвид защитената зона за Инфлуенца А по птиците и се приема, че собствениците на птици предприемат необходимите допълнителни мерки за засилване на биосигурността.

На 24 ноември 2021 г. ръководителите на ветеринарни служби в Англия, Шотландия, Уелс и Северна Ирландия обявиха мерките за заселване, които влязоха в сила на 29 ноември 2021 г. **Понастоящем законовото изискване към всички стопани на птици е да държат птиците си на закрито, като изключват контакта с диви птици и да следват строги мерки за биосигурност, за да ограничат разпространението на болестта.**

Обезпокоителен е фактът, че докато у нас вече има засегнати ферми с домашни и волиерно отглеждани птици (фазани) все още надзорната система не е засекла ВПИП при диви прелетни птици.

Използвани източници

<https://www.gov.uk/government/publications/avian-influenza-bird-flu-in-europe>

<https://www.daera-ni.gov.uk/ai#AIPZ>

[FLI Animal disease survey report \(TSIS\)](#)

<https://www.izsvenezie.com/documents/reference-laboratories/avian-influenza/europe-updates/HPAI/2021-1/total-events.pdf>

<https://www.izsvenezie.com/documents/reference-laboratories/avian-influenza/europe-updates/HPAI/2021-1/wild-birds.pdf>

<https://www.izsvenezie.com/documents/reference-laboratories/avian-influenza/europe-updates/HPAI/2020-1/total-events.pdf>

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, африканка чума по свинете, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>

<http://corhv.government.bg/?cat=27>

<http://corhv.government.bg/?cat=71>

ИЗГОТВИЛ:

Зооинж. д-р Надежда Луканова, онс, старши експерт
Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ
16.12.2021 г